

A

St. Łazica.

W kilku dniach Esperantystą!

Część pierwsza.

Cena 50 hal.

Lwów 1912. Nakładem autora.

Abecadło.

A a, B b, C c, Ć ć, D d, E e, F f, G g, Ğ ğ,
 a, b, c, cz, d, e, f, g, dz,
 H h, Ĥ ĥ, I i, J j, Ĵ ĵ, K k, L l, M m, N n
 h, ch, i, j, ż, k, l, m, n,
 O o, P p, R r, S s, Ś ś, T t, U u, Ů ů,
 o, p, r, s, sz, t, u, u (krótkie)
 V v, Z z.
 w, z.

Każda litera posiada jedno brzmienie. Litery należy wymawiać wyraźnie. I jest zawsze samogłoską i nie zmiękcza sąsiednich samogłosek — **mia** należy czytać mi-a, **via** — vi-a i td. J i ů są spółgłoskami i nie mogą stanowić osobnej zgłoski. **Akcent** kładzie się zawsze na przedostatniej zgłosce.

o. a. e.

Dodając do pierwiastka jedną z tych liter jako końcówkę otrzymujemy albo rzeczownik (patr-o ojciec), albo przymiotnik (patr-a ojcowski) albo przysłówek (patr-e po ojcowsku). ↓

↓ W poezji (i prozie poetycznej) wolno końcówkę rzeczownika opisać, zastępując ją apokrofej.

Słowa złożone otrzymuje się przez proste połączenie słów (główne na końcu): vaporŝipo parostatek, akvofalo wodospad.

Przedimek jest tylko jeden **la** określony, który się nie odmienia i nie tłumaczy, używa się go, gdy jest mowa o przedmiocie znanym.

j, n,

Liczbę mnogą urabia się przez dodanie końcówki **j**, którą się stawia po końcówce rzeczownika **o**, lub przymiotnika **a**. bonaj patroj — dobrzy ojcowie, belaj floroj — piękne kwiaty.

Czwarte przypadki urabia się przez dodanie końcówki **n**, bona patro — dobry ojciec, mi havas bonan patron — mam dobrego ojca, bela floro piękny kwiat, mi havas belajn florojn — mam piękne kwiaty.

Inne przypadki urabiamy zapomocą przyimków: **de** — od (przyp. drugi) floro de patro kwiat ojca, **al** — do (przyp. trzeci) al patro — ojcu, **per** — zapomocą (przyp. szósty) skribi per plumo pisać piórem, **en** w (przyp. siódmy) en ĝardeno — w ogrodzie, **pri** — o pri patro o ojcu.

Gdy żaden przyimek nie wyraża należycie danego stosunku, kładzie się w tedy **je**: mi estas malsana je okuloj — jestem chory na oczy, mi sopiras je vi — tęsknię za tobą. Przyimki rządzą zawsze pierwszym przypadkiem. Na oznaczenie

kierunku przybierają rzeczowniki i przysłówki końcówkę **n**: kie — gdzie, kien — dokąd, birdo flugis en ĉambiron — ptak wleciał do pokoju, mi iras teatron — idę do teatru i td.

Stopień wyższy tworzy się przez dodanie wyrazu **pli** (więcej), a najwyższy — **plej** (najwięcej) pli blanka ol neĝo — bielszy niż śnieg — plej bona el homoj najlepszy z ludzi.

Zaimki osobowe: mi — ja, ci — ty, li — on, ŝi — ona, ĝi — ono, ni — my, vi — wy (pan), ili — oni (one), si — się, oni zaimek nieosobowy: oni parolas — mówią. Zaimki dzierżawcze tworzy się przez dodanie końcówki przymiotnikowej **a**: mia — mój, lia — jego. Odmiana zaimków jest taką samą jak rzeczowników i przymiotników: Li amas min — on kocha mnie, mi havas iliajn florojn — mam ich kwiaty.

Liczebniki główne: są nieodmienne: 1 unu, 2 du, 3 tri, 4 kvar, 5 kvin, 6 ses, 7 sep, 8 ok, 9 naŭ, 10 dek, 12 dekdu, 30 tridek, 100 cent, 533 kvincent tridek tri.

L. porządkowe otrzymujemy za dodaniem końcówki **a**: unua — pierwszy, tria — trzeci.

L. przysłówkowe kończą się na **e**: unue — po pierwsze, due — powtóre.

L. rzeczownikowe mają końcówkę **o**: unuo — jedyńka, dekduo — tuzin.

L. wielorakie urabia się zapomocą wstawki obli: duobla — podwójny, kvarobla — poczwórny.

L. ułamkowe mają wstawkę on: duono — połowa, tri kvaronoj — trzy czwarte.

L. zbiorowe mają wstawkę op: triope — we troje.

L. podziałowe określa wyraz po: po kvin — po pięć

as, is, os, us, u, i.

ant, int, ont.

at, it, ot,

Przy pomocy powyższych 12 tu końcówek i wstawek oraz czasownika esti (być) tworzą się wszystkie czasy form czynnych i biernych.

As oznacza czas terażniejszy: mi amas — ja kocham, **is** czas przeszły: mi amis — kochałem, **os** czas przyszły: mi amos — będę kochał, **us** tryb warunkowy: li amus — on kochałby, **u** rozkazujący: amu — kochaj, **i** bezokolicznik: ami kochać, **ant** tworzy imiesłów czynny czasu teraz.: amanta kochający, **int**, imiesłów czynny cz. przeszłego: aminta — który kochał, **ont** imiesłów czynny cz. przyszłego: amonta — mający kochać, **at** oznacza imiesłów bierny czasu terażn.: amata — kochany, **it** imiesłów bierny cz. przeszłego: amita — ukochany, **ot** imiesłów bierny cz. przyszłego: amota — mający być kochanym.

Zmieniając końcówkę przymiotnikową **a** na rzeczownikową **o** lub przysłówkową **e** otrzymamy

formy rzeczownikowe lub przysłówkowe: amanto — kochanek, amante — kochając, amato — ulubieniec, bakitaj terpomoj — pieczone kartofle.

Formy złożone czasownika urabia się przez połączenie słowa esti i odpowiedniego imiesłowu: mi estas ironta — mam zamiar iść, la domo estas konstruata — dom jest budowany, la domo estis konstruata — dom był budowany, la domo estos konstruata — dom będzie budowany, la domo estas konstruita dom jest zbudowany i td.

Przystawki i wstawki.

Bo — powinowactwo: patro — ojciec, bopatro — teść, frato — brat, bofrato — szwagier.

Dis — roz — ĵeti — rzucić, disĵeti — rozrzucić doni — dać disdoni — rozdać.

Ek — początek lub krótkotrwałość: kanti — śpiewać, ekkanti — zaśpiewać, bati — bić, ekbati uderzyć.

ge — dwoje osobników różnej płci: patroojciec, gepatroj — rodzice, sinjoro — pan, gesinjoroj — państwo.

Mal — przeciwieństwo; bona — dobry, malbona — zły, estimi — szanować, malestim — pogardzać.

re — zwrot, powtórzenie: iri — iść, reiri — wrócić, doni — dać, redoni — oddać.

fi — pogardę, homo człowiek, fihomo — niedobry człowiek, podły człowiek.

aĉ — lekceważenie: ĉevalo — koń, ĉevalaĉo — szkapa skribi — pisać, skribaĉi — bazgrać.

ad — trwanie lub częstotliwość: iri — iść, iradi — chodzić, pafo — strzał, paŝado — strzelanie.

aj — rzecz lub produkt z danego przedmiotu: ovo — jajko, ovaĵo — jajecznicza, viando — mięso, viandaĵo — potrawa mięsna.

an — członek, mieszkaniec: urbo — miasto, urbano — mieszczanin, Kristo — Chrystus, Kristano — chrześcijanin.

ar — zbiór: arbo — drzewo, arbaro — las, vorto — słowo, vortaro — słownik.

ĉj — zdrobniałe imiona własne męskie: Petro — Piotr, Peĉjo — Piotruś, Johano — Jan, Joĉjo — Jaś.

nj — zdrobniałe imiona własne żeńskie: Mario — Maryja, Manjo — Mania, Heleno — Helena, Helenjo — Helenka.

ebi — możliwy: fleksi — giąć, fleksebla — giętka, manĝi — jeść, manĝebla — jadalny.

ec — przymiot lub oderwane pojęcie: bela — piękny, beleco — piękność, amiko — przyjaciel, amikeco — przyjaźń.

eg — powiększenie: granda — wielki, grandega — ogromny, mano — ręka, manego — łapa.

ej — miejsce danej czynności: preĝi — modlić się, preĝejo — kościół, kuiri — gotować, kuirejo — kuchnia.

em skłonność: labori — pracować, laborema pracowity, kredi — wierzyć, kredema — łatwo-wierny.

er — cząstka zbiorowej całości: sablo — piasek, sablero — ziarnko piasku, mono — pieniądze monero — moneta.

estr -- zwierzchnik: šipo — okręt, šipestro kapitan okrętu, urbo — miasto — urbestro — burmistrz.

et — zdrobniałość: monto — góra, monteto pagórek, ridi — śmiać się, rideti — uśmiechać się.

id — dziecko, potomek: hundo — pies, hundo — szczenię, reŕo — król, reŕido — królewicz.

ig — czynić czemś, jakim, skłaniać do czego: pura — czysty, purigi — czyścić, morti — umierać, mortigi — zabijać, bona — dobry, bonigi ulepszyć.

iŕ — stawać się: pala — blady, paliŕi — blednąć riĉa — bogaty, riĉiŕi — bogacić się, kun z, kuniŕi — złączyć się.

il narzędzie: haki — rąbać, hakilo — siekiera, kudri — szyć, kudrilo igła.

in — rodzaj żeński: patro — ojciec, patrino matka, kato — kot, katino — kotka.

ind godzien, wart: kredi — wierzyć, kredinda wiarogodny, vidi — widzieć, vidinda — godny widzenia.

nowy sufiks: end = powinny sup. farenda = to co powinno
być zrobione; redonenda = zgodny

ing przedmiot służący do obsady innego przedmiotu: kanelo — świeca, kandelingo — lichtarz, fingro — palec, fingringo — napaśtek.

ist — zajmujący się pracą, rzemiosłem, specjalnością: laboro — praca, laboristo — robotnik, boto — but, botisto szewc.

uj — przedmiot zawierający inne, drzewo owocowe, kraj: mono — pieniądze, monujo — sakiewka, pomo — jabłko, pomujo — jabłoń, polo — Polak, Polujo — Polska.

ul osoba z pewnym przymiotem: riĉa — bogaty, riĉulo — bogacz, malsaĝa — głupi, malsaĝulo — głupiec.

um — nie ma określonego znaczenia: plena — pełny, plenumi — wypełnić, kolo — szyja, kolumo kołnierz.

Słownik.

abel - o pszczoła
 abi - o jodła
 abism - o otchłań
 absces - o wrzód
 acer - o klon
 acid - a kwaśny
 aĉet - i kupować
 adiaŭ adieu
 adici - o dodawanie
 admir - i podziwiać

admon - i upominać
 ador - i uwielbiać
 aer - o powietrze
 afabl - a uprzejmy
 afer - o sprawa, rzecz
 ag - i działać
 agac - o oskoma
 agl - o orzeł
 agord - i stroić (skrzypce)
 agrabl - a przyjemny

- aĝ - o wiek
 ajn - kolwiek, bądź
 akcept - i przyjmować
 akcipitr - o jastrząb
 akir - i zdobyć
 akompan - i towarzyszyć
 akr - a, ostry
 aks - o oś
 aksel - o pacha
 akuz - i oskarżać
 al do
 alaŭd - o skowronek
 alia inny
 almenaŭ przynajmniej
 almoz - o jałmużna
 alt - a wysoki
 altern - i zmieniać się
     kolejno
 alud - i nadmieniść
 alumet - o zapalka
 am - i lubieć, kochać
 amas - o kupa, tłum
 ambaŭ obaj
 ambos - o kowadło
 amel - o krochmal
 amfibi - o płaz
 amik - o przyjaciel
- ampleks - o objętość
 amuz - i bawić
 angul - o kąt
 anĝei - o anioł
 anim - o dusza
 ankaŭ także
 ankoraŭ jeszcze
 ankr - o kotwica
 anonc - i ogłaszać
 ans - o klamka
 anstataŭ zamiast
 antaŭ przed
 antikv - a starożytny
 apart - a osobny
 aparten - i należeć do kogo
 apenaŭ ledwo
 aper - i zjawiać się
 aplaŭd - i oklaskiwać
 aplik - i stosować
 apog - i opierać
 apud obok, przy
 arangĝ - i urządzać
 arb - o drzewo
 arĉ - o smyczek
 ard - i pałać
 argil - o glina
 argument - i dowodzić

argent - o srebro	babil - i gawędzić
ark - o łuk	bak - i piec
arm - i uzbrajać	bala - i zamiatać
arogant - a zarozumiały	balanc - i kołysać
artifik - o fortel	balbut - i jąkać się
artikol - o artykuł	baldaŭ wnet
as - o as	ban - i kąpać
asert - i twierdzić	bapt - i chrzczyć
aspekt - o wygląd	bar - i zagradzać
aspid - o żmija	barakt - i szamotać się
aspir - i aspirować	barb - o broda
atenc - i robić zamach	barbir - o cyrulik
atend - i czekać	barç - o barszcz
atent - i uważać	barel - o beczka
atest - i świadczyć	bask - o poła
ating - i dosięgać	bast - o łyko
aŭ albo, lub	baston - o kij, laska
aŭd - i słyszeć	bat - i bić
aŭskult - i słuchać	batal - i walczyć
aŭtun - o jesień	bedaŭr - i żałować
av - o dziadek	bek - o dziób
avar - a skąpy	bel - a piękny
avel - o orzech laskowy	ben - i błogosławić
aventur - o przygoda	benk - o ławka
aVert - i przestrzegać	ber - o jagoda
avid - a chciwy	best - o zwierzę
azen - o osioł	bezon - i potrzebować

bien - o dobra, majątek	bret - o półka
bier - o piwo	brid - o cugle
bind - i oprawiać	brik - o cegła
bird - o ptak	bril - i błyszczyć
blank - a biały	brod - i haftować
blek - i ryczyć, beczeć	brog - i oparzyć
blind - a ślepy	bros - o szczotka
blov - i dać	brov - o brew
blu - a niebieski	bru - i szumieć, hałasować
boat - o łódź	brul - i palić
boben - o szpulka	brun - a brunatny
boj - i szczekać	brust - o pierś
bol - i kipieć, wrzeć	brut - o bydło
bonbon - o cukierek	buć - i zabijać
bon - a dobry	bufed - o kredens
bor - i wiercić	buk - o sprzączka
bord - o brzeg	buked - o bukiet
border - i otrębiać	bukl - o lok
bors - o giełda	bul - o bryła
bosk - o gaj	bulb - o cebula
bot - o but	bulk - o bułka
botel - o butelka	burg - o mieszczanin
bov - o wół	burgon - o pączek
brak - o ramię	buś - o usta
bran - o otręby	buter - o masło
branĉ - o gałąź	butik - o sklep
brand - o wódka	buton - o guzik
brav - a dzielny	butonum - i zapinać

cel - i celować	ček - o czek
cerb - o mózg	čel - o cela
cert - a pewny	čemiz - o koszula
ceter - a pozostały	čen - o łańcuch
cifer - o cyfra	čer - o trumna
cigar - o cygaro	čerp - i czerpać
cigared - o papieros	čes - i przestać
cikatr - o blizna	čeval - o koń
cindr - o popiół	čia wszelki
cir - o szuwaks	čiam zawsze
cirkonstanc - o okoliczność	čiel wszelkim sposobem
cit - i cytować	čiel - o niebo
col - o cal	č.f - i pognieść
čagren - i martwić	čifon - o łachman
čambr - o pokój	čikan - i szykanować
čampan - o szampan	čio wszystko
čap - o czapka	čirkaŭ około
čapel - o kapelusz	čirp - i ćwierkać
čar gdyż, ponieważ	čiu każdy
čar - o fura	ču czy
čarm - a uroczy	danc - i tańczyć
čarnir - o zawias	dand - o fircyk
čarpent - i ciosać	dangŕ - o niebezpieczeń-
čas - i polować	stwo
čast - a niepokalany	dank - i dziękować
če u, przy	daŭr - i trwać
čef - a naczelny	de od

dec e przystoi	diligent - a pilny
decid - i postanowić	dimanê - o niedziela
defend - i bronić	dir - i powiedzieć
degel - i tajać	direkt - i kierować
dekliv - o pochyłość	Disting - i odznaczać
dekstr - a prawy	Distr - o roztargnienie
demand - i pytać się	Diven - i zgadywać
dens - a gęsty	Divers - a różny
dent - o ząb	divid - i dzielić
depend - i zależeć	do więc
desegn - i rysować	dolê - a słodki
destin - i przeznaczać	dolor - i boleć
detru - i burzyć	domağ - o szkoda
dev - i musieć	don - i dawać
deven - i pochodzić	donac - i darować
dezert - o pustynia	dorlot - i pieścić
dezir - i życzyć	dorm - i spać
Di - o Bóg	dorn - o cierni
diabl - o dyabeł	dors - o grzbiet
aibcê - i hulać	dot - i wyposażyć
difekt - i uszkodzić	drak - o smok
diferenc - i różnić się	drap - o sukno
Difin - i określać	draș - i młócić
Dig - o grobla	dres - i tresować
Digest - i trawić	drink - i pić (alkohol)
Dik - a gruby	dron - i tonąć
dikt - i dyktować	dub - i wąpić

dum póki, podczas
 dung - i najmować
 eben - a równy
 ebl - a możebny
 eê nawet
 eduk - i wychowywać
 edz - o małżonek
 efektiv a rzeczywisty
 efik - i skutkować
 egal - a jednakowy
 ekscit - i podniecić
 ekster zewnątrz
 eksterm - i wytępić
 ekzempl - o przykład
 ekzerc - i ćwiczyć
 el z
 embaras - o kłopot
 embusk - o zasadzka
 eminent - a znakomity
 en w
 enigm - o zagadka
 enu - i nudzić się
 envi - i zazdrościć
 erar - i mylić się
 ermit - o pustelnik
 erp - i bronować
 escept - i wyłączać
 esper - o nadzieja

esplor - i badać
 esprim - i wyrażać
 est - i być
 estim - i poważać
 esting i gasić
 estr - o wódz, zwierzchnik
 etağ - o piętro
 etend - i rozpościerać
 etern - a wieczny
 evit - i unikać
 fabel - o baśń
 fabl - o bajka
 facet - o ścianka
 facil - a łatwy
 faden - o nić
 fajenc - o fajans
 fajf - i gwizdać
 fajl - i piłować
 fajr - o ogień
 fak - o przegródka
 fal - i upadać
 falbal - o falbana
 falê - i kosić
 fald - i fałdować
 fals - i fałszować
 fam - o pogłoska
 fand - i roztopiać

fantom - o widmo	fier - a dumny
far - i robić	fil - o syn
farm - i dzierżawić	fin - i kończyć
fart - i mieć się	fingr - o palec
farun - o mąka	firm - a mocny
fask - o wiązka	fiś - o ryba
fast - i pościć	flam - o płomień
faŭk - o paszcza	flan - o placek
fav - o parch	flank - o strona
favor - a przychylny	flar - i wachać
fein - o wieszczka	flat - i pochlebiać
febr - o febra	flav - a żółty
feč - o drożdże	ileg - i pielegnować
fel - o futro (skóra)	fleks - i giąć
felič - a szczęśliwy	flik - i latać
felt - o filc, pilśn	flirt - i trzepotać
femur - o biodro	flok - o kosnyk, platek
fend - i łupać	flor - i kwitnąć
fenestr - o okno	flos - o tratwa
fer - o żelazo	flu - i płynąć
feri - o ferye	flug - i latać
fervor - o gorliwość	fluid - a płynny
fest - i świętować	flut - o flet
festen - i ucztować	foir - o jarmark
fianč - o narzeczoney	fojn - o siano
fid - i polegać, dowierzać	foli - o liść, arkusz
fidel a wierny	

font - o źródło	fliz - o suchoty
fond - i zakładać	ful g- soadza
for precz	fulm - o błyskawica
forges - i zapominać	fum - o dym
forĝ - i kuć	fum - i palić, dymić
fork - o widły, widelec	fund - o dno
forn - o piec	funebr - o żałoba
fort - a silny	fung - o grzyb
fos - i kopać	funt - o funt
fraj - o ikra	fuś - i partaczyć
frakas - i druzgotać	fusten - o barchan
frand - a łakomy	fut - o stopa
frap - i stukać	gaj - a wesoły
trat - o brat	gajn i wygrywać, zyskać
fraül - o kawaler	gal - o żółć
fremd - a obcy	galoś - o kalosz
frenez - a obłąkany	gant - o rękawiczka
freś - a świeży	garb - o snop
fripon - o łotr	gard - i strzec
friz - i fryzować, trefić	gas - o gaz
fromaĝ - o ser	gast - o gość
front - o front	gaz - o gaza
frost - o mróz	gelaten - o galareta
frot - i trzec	gent - o plemię, ród
fru - a wczesny	genu - o kolano
frukt - o owoc	gest - o giest
frunt - o czolo	glaci - o lód]

glad - i prasować	griz - a szary, siwy
gland - o gruczoł	grumbl - i warczeć
glas - o szklanka	grunt - i krząkać
glat - a gładki	grup - o grupa
glav - o miecz	gudr - o smoła
glit - i slizgać się	gurd - o katarynka
glob - o kula	gust - o smak
glor - i sławić	gustum - i kosztować
glu - i kleić	gut - i kapać
glut - i polykać	gvid - i przewodzić
golf - o zatoka	ġarden - o ogród
gorġ - o gardło	ġem - i wzdychać, jęczeć
graci a hoży	ġen - i żenować
grad - o stopień	ġeneral - a ogólny
graf - o hrabia	ġentil - a grzeczny
grajn - o ziarno	ġerm - i kiełkować
grand - a wielki	ġib - o garb
gras - o tłuszcz	ġis do, aż do
grat - i drapać	ġoj - i cieszyć się
gratul - i winszować	ġu - i używać, rozkoszo-
grav - a ważny	wać się
gravur - i rytować	ġust - a właściwy, nale-
gren - o zboże	żyty
gri - o krupa, kasza	hajl - o grad
grimac - o grymas	hak - i rąbać
grimp - i wdrapywać się	haladz - o swąd
grinc - i zgrzytać	halt - i zatrzymać się

har - o włos	ia jakiś
hard - i bartować	ial z jakiejś przyczyny
haring - o śledź	iam kiedyś
harp - o harfa	idili - o sielanka
haūt - o skóra	idiom - o narzecze
hav - i mieć	ie gdzieś
hejm - o ojczyzna	iel jakoś
hejt - i palić w piecu	ies czyjś
hel - a jasny	impost - o podatek
help - i pomagać	impres - o wrażenie
hepat - o wątroba	implik - i zawikłać
herb - o trawa	incit - i pobudzać
hered - i dziedziczyć	ind - a godny, wart
hero - o bohater	indign - i oburzać się
hezit - i wahać się	indulg - i pobłażać
hieraũ wczoraj	infan - o dziecko
hirt - a szorstki	infekt - i zarażać
hodiaũ dziś	infer - o piekło
hok - o hak	influ - o wpływ
hom - o człowiek	ink - o atrament
honest - a uczciwy	inklin - a skłonny
hont - i wstydzić się	inokul - i szczepić
hor - o godzina	insekt - o owad
horloğ - o zegar	insid - o podstęp
huf - o kopyto	insign - o odznaka
humil a uniżony, pokorny	inspir - i natchnąć
hund - o pies	instig - i podmawiać

instru - i uczyć	just - a sprawiedliwy
insul - o wyspa	juvel - o drogi kamień
insult - i znieważać, besztać	jaluz - a zazdrosny
intenc i zamierzać	jaud - o czwartek
inter między	jur - i przysięgać
intern - e wewnątrz	jus właśnie
intest - o kiszka	kaban - o chata
intim - a zażyły	kadr - o rama
invit - i zapraszać	kaduk - a wątyły
io coś	kaf - o kawa
iom nieco, trochę	kağ - o klatka
ir - i iść	kahel - o kafla
ja wszak, przecież	kaj i
jak - o marynarka, kurtka	kal - o nagniotek
jam już	kajer - o zeszyt
jar - o rok	kaldron - o kocioł
jen oto	kalik - o kielich
Jezu - o Jezus	kalk - o wapno
jes tak	kalikot - o perkal
ju - des im - tem	kambi - o weksel
jug - o jarzmo	kamen - o kominek
juğ - i sądzić	kamp - o pole
juk - i swędzić	kanajl - o łajdak
jun - a młody	kandel - o świeca
jung - i zaprzęgać	kankr - o rak
jup - o spodnica	kanon - o armata
	kanot - o czółno

kant i śpiewać	kie gdzie
kapabl - a zdolny	kiel jak
kapric - o kaprys	kies czyj
kapt - i chwycić	kio co
kapuĉ - o kaptur	kiom ile
kar - a drogi	kis - i całować
karb - o węgiel	kiu kto
kares - i pieścić	klaft - o sążeń
karn - o ciało ludzkie	klak - i klaskać
kartav - i szeplenić	klar - a jasny
kaš - i chować	kler - a światły
kaserol - o rondel	klin - i nachylić
kastel - o zamek, twierdza	klopod - i, troszczyć się
kat - o kot	knab - o chłopiec
kaŭz - i powodować	knar - i skrzypiec
kav o jama, dół	kned - i mieścić
kavern - o grota	knut - o bat
kaze - o twaróg	kod - o kodeks
ke że, żeby	kojn - o klin
kegl - o kręgiel	kok - o kogut
kel - o piwnica	koket - a zalotny
kelk - e kilka	kol - o szyja
kern o jądro, pestka	kolum - o kołnierz
kest - o skrzynia	kolekt - i zbierać
kia jaki	koler - i gniewać się
kial dlaczego	kolomb - o gołąb
kiam kiedy	kolon - o słup

kolubr- o wąż	konsist- i składać się
komb- i cesać	z czego
komenc- i zaczynać	konsol- i pocieszać
komerc- i handlować	konstant- a stały
komiz- o subjekt	konstat- i stwierdzać
kompar- i porównywać	konstern- o przerażenie
kompat- i współczuć	konstru- i budować
komplez o przysługa	kontant- e w gotówce
kompren- i rozumieć	kontent- a zadowolony
komun- a wspólny	kontrañ przeciw
kon- i znać	konvert- i nawrócić
koncern- i dotyczyć	konvink- i przekonać
kondamn- i skazać	kor- o serce
kondiĉ- o warunek	korb- o kosz
konduk- i prowadzić	kord- o struna
kondut- i sprawować się	korekt- i poprawiać
konfes- i wyznawać	korn- o róg
konfid- i ufać	corp- o ciało
konform- a odpowiedni	kort- o podwórze
konfuz- i unieśmielić	korv- o kruk
konjekt- i domyślać się	kost- i kosztować
konsci- e świadomie	kot- o błoto
konscienc- o sumienie	koton- o bawełna
konsent- i zgadzać się	kov- i wylegać
konserv- i zachowywać	kovert- o koperta
konsider- i zastanawiać się	kovr- i zakrywać
konsil- i radzić	kraĉ- i płuć

krad - o krata	kugl - o kula
krajon - o ołówek	kuir - i gotować
krak - i trzeszczeć	kuk - o ciastko
krani - o czaszka	kukum - o ogórek
kre - i tworzyć	kukurb - o dynia
kred - i wierzyć	kul - o komar
krem - o śmietana	kuler - o łyżka
kren - o chrzan	kulp - a winny
krepusk - o zmierzch	kun z, razem
kresk - i rosnać	kupr - o miedź
kret - o kreda	kur - i biegać
krev - i pęknąć	kurac - i leczyć
kri - i krzyczeć	kurąg - a odważny
kribr - i cedzić, przesiać	kurb - a krzywy
krim - o zbrodnia	kuś - i leżeć
kripl - a ułomny	kusen - o poduszka
Krist - o Chrystus	kutim - o przyzwyczajenie
kroć - i zaczepiać	kuv - o wanna
krom oprócz	kuz - o kuzyn
kron - o korona	kvankam chociaż
kruč - o dzban	kvant - o ilość
krud - a surowy	kvartal - o dzielnica
kruel - a okrutny	kvazaŭ jakoby, niby
krut - a stromy	kviet a łagodny
kubut - o łokieć	kvit - o kwit
kudr - i szyć	kvitanc - i kwitować
kuf - o czepek	labor - i pracować

lac - a znużony	lek - i lizać
laĉ - o tasiemka, sznurek	leon - o lew
lad - o blacha	lern - i uczyć się
lag - o jezioro	lert - a zręczny
lak - o lakier	leter - o list
lake - o lokaj	lev - i podnosić
lakt - o mleko	liber - a wolny
lam - a kulawy	libr - o książka
lan - o wełna	lig - i wiązać
land - o kraj	lign - o drzewo
lang - o język	lingv - o język, mowa
lantern - o latarnia	lip - o warga
lanug - o puch	lit - o łóżko
lard - o sadło	liver - i dostarczać
larg - a szeroki	log - i wabić
larm - o iza	loĝ - i mieszkać
las - i zostawiać	lok - o miejsce
last - a ostatni	long - a długi
laŭ - podług	lot - i losować
laŭb - o altana	lu - i wynajmować
laŭd - i chwalić	lud - i bawić się, grać
laŭt - a głośny	lul - i kołysać
lecion - o lekcya	lum - i świecić
led - o skóra	lun - o księżyc
leg - i czytać	lund - o poniedziałek
legom - o warzywo	maĉ - i żuć
leĝ - o prawo	makul - o plama

malgraŭ pomimo	mend - i zamówić
malic - a chytry	mensog - i kłamać
mam - o pierś	menu - o jadłospis
man - o ręka	merit - i zasługiwać
manĝ - i jeść	merkred - o środa
manik - o rękaw	mes - o msza
mank - i brakować	met - i położyć
mantel - o płaszcz	meti - o rzemiosło
mar - o morze	mez - o środek
marĉ - o bagno	mezur - i mierzyć
mard - o wtorek	miaŭ - i miauczeć
marŝ - i maszerować	miel - o miód
martel - o młotek	mien - o mina
martir - o męczennik	migr - i wędrować
mas - o masa	miks - i mieszać
mask - o maska	mild - a łagodny
mason - i murować	milit - i wojować
mastr - o gospodarz	minac - i grozić
maten - o poranek	miop - a krótkowidz
matur - a dojrzały	mir - i dziwić się
meĉ - o knot	mister - o tajemnica
medit - i rozmyślać	mizer - o nędza
mejl - o mila	mod - o moda
melk - i doić	moder - a umiarkowany
mem sam	mok - i kpić, drwić
membr - o członek	mol - a miękki
memor - i pamiętać	mon - o pieniądze

monat - o miesiąc
 mond - o świat
 monstr - o potwór
 mont - o góra
 montr - i pokazywać
 mor - o zwyczaj
 mord - i kasać
 morgaŭ - jutro
 mort - i umierać
 mov - o ruch
 mucid - a stęchły
 muel - i mleć
 muĝ - i huczeć
 mult - e wiele
 mur - o mur, ściana
 murmur - i mruczeć
 mus - o mysz
 muŝ - o mucha
 musk - o mech
 mut - a niemy
 naci - o naród
 naĝ - i pływać
 najbar - o sąsiad
 najl - o gwoźdź
 nask - i rodzić
 naŭz - i mdlić
 naz - o nos

ne nie
 nebul - o mgła
 neces - a potrzebny
 neĝ - o śnieg
 nek - nek ani - ani
 nenia - żaden
 neni - am n - gdy
 nenie - nigdzie
 neni - el w - żaden sposób
 neni - es - niczyj
 neni - o - nic
 neni - u - nikt
 nep - o wnuk
 nepr - e - koniecznie
 nest - o gniazdo
 net - e - na czysto
 nev - o siostrzeniec
 nigr - a - czarny
 nivel - o - poziom
 nobel - o - szlachcic
 nobl - a - szlachetny
 nokt - o - noc
 nom - i - nazywać
 nombr - o - liczba
 nord - o - północ
 not - i - notować
 not - o - nuta

nov - a nowy	orang - o pomarańcza
nub - o chmura	ord - o porządek
nud - a nagi	ordinar - a zwykły
nuk - o kark	ordon - i rozkazywać
nuks - o orzech	orel - o ucho
nuu teraz	orf - o sierota
nur tylko	organ - o organ
nutr - i karmić	origin - o pochodzenie
obe - i być posłusznym	orient - o wschód
odor - i pachnąć	ornam - i ozdabiać
ofend - i obrażać	osced - i ziewać
ofer - i ofiarować	ost - o kość
ofic - o urząd	ov - o jajko
oft - e często	pac - o spokój
okaz - i zdarzać się	pacienc - o cierpliwość
okcident - o zachód	paf - i strzelać
okul - o oko	pag - i płacić
okup - i zajmować	pağ - o stronica
ol niż	pajl - o sioma
ole - o olej	pak - i pakować
ombr - o cień	pal - a błąd
ombrel - o parasol	palp - i macać
ond - o fala	palpebr - o powieka
onkl - o wuj	pan - o chleb
opini - i mniemać	papili - o motyl
oportun - a dogodny	par - o para (dwa)
or - o złoto	pardon - i przebaczyć

parenc - a krewny
 parget - o posadzka
 parker - e na pamięć
 parol - i mówić
 part - o część
 pas - i przechodzić
 paś - i kroczyć
 pasi - o namiętność
 past - o ciasto, pasta
 pastr - o ksiądz
 pašt - i paść
 patr - o ojciec
 pavim - o bruk
 pec - o kawałek
 peč - o smoła
 pedik - o wesz
 pek - i grzeszyć
 pel - i pędzić
 pelt - o futro, kozuch
 pen - i starać się
 pend - i wisieć
 penetr - i przenikać
 pens - i myśleć
 pent - i pokutować
 pentr - i malować
 pep - i piszczeć
 per przez, zapomocą

perd - i gubić
 pere - i ginać
 perfekt - a doskonały
 perfid - i zdradzać
 permes - i pozwolić
 persekut - i prześladować
 person - o osoba
 pes - i ważyć (co)
 pest - o zaraza
 pet - i prosić
 petol - i swawolić
 petrol - o nafta
 pez - i ważyć (mieć wagę)
 pi - a pobożny
 pied - o noga
 pik - i klucz
 pilk - o piłka (zabawka)
 pilol - o pigułka
 pinč - i szczypać
 pingl - o szpilka
 pint - o szpic
 pioč - o motyka
 pip - o fajka
 pipr - o pieprz
 pir - o gruszka
 pist - i tłuc
 plač - i podobać się

plafon - o sufit	posed - i posiadać
plank - o podłoga	post po
plant - i sadzić	pošt - o poczta
plaūd - i klaskać	posten - o posterunek
plej najwięcej	postul - i żądać
plekt - i pleść	pot - o garnek
plen - a pełny	potenc - o potęga
plend - i skarżyć się	pov - i módz
plezur - o przyjemność	prav - a mający słuszność
pli więcej	precipe szczególnie
plor - i płakać	preciz - a dokładny
plu dalej	predik - o kazanie
plug - i orać	prefer - i woleć
plum - o pióro	preĝ - i modlić się
pluv - o deszcz	prem - i cisnąć
pokal - o puhar	pren - i brać
polv - o kurz	prepar - i przygotowywać
pom - o jabłko	pres - i drukować
ponard - o sztylet	preskaŭ prawie
pont - o most	pret - a gotowy
popol - o naród	preter obok, mimo
por dla	prez - o cena
pord - o drzwi	prezent - i przedstawiać
pork - o świnia	pri o
port - i nosić	printemp - o wiosna
pošt - o kieszeń	pro z powodu, dla

profīt - o korzyść	rad - o koło (u wozu)
profund - a głęboki	radi - o promień
prokrast - i odkładać	radik - o korzeń
proksim - a bliski	rajd - i jechać konno
promeni - i przechadzać się	rajt - o prawo (mieć)
promes - i obiecać	rakont - i opowiadać
propr - a własny	ramp - i czołgać się
prov - i próbować	rand - o brzeg
proviz - i zaopatrzyć	rapid - a prędko
prudent - a rozsądny	raŭk - a ochryply
prujn - o szron	rav - i zachwycać
prunt - i pożyczać	raz - i golić
pruv - i dowodzić	reciprok - a wzajemny
pugn - o pięść	reg - i rządzić
pul - o pchła	regal - i częstować
pulm - o płuca	regn - o państwo
pulvor - o proszek	regul - o reguła
pun - i karać	rekompenc - i nagradzać
punc - a ponsowy	rekt - a prosty
punt - o koronka	rem - i wiosłować
pup - o lalka	renkont - i spotykać
pur - a czysty	renvers - i obalać
puš - i pchać	respond - i odpowiadać
put - o studnia	rest - i pozostawać
putr - i gnić	rev - i marzyć
rab - i rabować	ribel - o powstanie
rabot - i heblować	rič - a bogaty

ricev - i otrzymać
 rid - i śmiać się
 rifiğ - i schronić się
 rifuz - i odmawiać
 rigard - i patrzeć
 rikan - i szykanować
 rikolt - o żniwo
 rilat - i dotyczyć
 rimark - i zauważyć
 rimed - o sposób
 ring - o pierścień
 rip - o źebro
 ripar - i reperować
 ripet - i powtarzać
 ripez - i odpoczywać
 riproç - i robić zarzut
 risort - o sprężyna
 river - o rzeka
 rob - o suknia długa
 rok - o skała
 romp - i łamać
 ronk - i chrapać
 rost - i smażyć
 rostr - o ryj, trąba
 roz - o róża
 ruband - o wstążka
 ruğ - a czerwony

rul - i toczyć, obracać
 ruz - a chytry
 sabat - o sobota
 sabl - o piasek
 sag - o strzała
 sağ - a mądry
 sagac - a przebiegły
 sal - o sól
 salajr - o płaca, pensya
 salt - i skakać
 salut - i pozdrawiać
 sam - a ten sam
 san - a zdrowy
 sang - o krew
 sankt - a święty
 sap - o mydło
 sat - a syty
 sav - i ocalić, zbawić
 sci - i wiedzieć
 scienc - o nauka
 se jezeli
 seb - o łój, smalec
 sed lecz, ale
 seg - i piłować
 seğ - o krzesło
 sek - a suchy
 seks - o płeć

ekv - i następować	skerm - i fechtować
el - o siodło	sklav - o niewolnik
^S em - i siać	skrib - i pisać
^S emajn - o tydzień	sku - i tząść
^S en bez	skurg - o bicz, nahajka
^S enc - o sens	sobr - a trzeźwy
^S end - i poselać	soif - o pragnienie
^S ent - i czuć	sojl - o próg
^S erê - i szukać	sol - a jedyny
serpent - o wąż	solen - a uroczysty
serur - o zamek (u drzwi)	solv - i rozwiązywać
serv - i służyć	somer - o lato
sever - a srogi	son - o dźwięk
sibl - i sykać	song - i śnić
sid - i siedzieć	sonor - i dzwonić
sigel - i pieczętować	sopir - i tęsknić
signif - i oznaczać	soiê - i czarować
silent - i milczeć	sort - o los
silk - o jedwab	sovağ - a dziki
simi - o mała	spac - o przestrzeń
simil - a podobny	spec - o gatunek
simpl - a pojedynczy,	specimen - o próbka
prosty	spegul - o zwierciadło
sincer - a szczery	spert - a, biegly
sinjor - o pan	spik - o kłos
sitel - o kubek	spir - i oddychać
skatol - o pudełko	spirit - o duch

spit - e na przekór	super nad
spong - o gąbka	supoz - i przypuszczać
sprit - a dowcipny	supr - e na gorze
stal - o obora	sur na
star - i stać	surd - a głuchy
stat - o stan	suspekt - i podejrzewać
stel - o gwiazda	svat - i swatać
stomak - o żołądek	sven - i mdleć
strab - i zezować	șancel - i chwiać
strang - a dziwny	șang - i zmieniać
strat - o ulica	șat - i cenić, szanować
streĉ - i naprężyć	șaum - o piana
strek - i kreślić	șel - o kora, łupa
stri - o pas, pręga	șerc - i żartować
sub pod	șild - o tarcza
subit - a nagły	șip - o okręt
suĉ - i ssać	șir - i rwać
sud - o południe	șirm - i zasłaniać
sufer - i cierpieć	șlos - i zamykać
sufiĉ - a dostateczny	șmir - i smarować
sufok - i dusić	șnur - o powróż
suk - o sok	șov - i suwać
sukces - o powodzenie	șpar - i oszczędzać
suker - o cukier	șpin - i prząść
sulk - o bruzda, zmarszczka	șpruc - i, tryskać bryzgać
sum - o suma	șrank - o szafa
sun - o słońce	ștal - o stal

Ŝtat - o państwo	temp - o czas
Ŝtel - i kraść	templ - o świątynia
Ŝtof - o materya	ten - i trzymać
Ŝton - o kamień	tent - i kusić
Ŝtop - i zatykać	ter - o ziemia
Ŝtrump - o pończocha	tern - i kichać
Ŝtup - o stopień	terur - o przestрах
Ŝu - o trzewik	tia taki
Ŝuld - i być dłużnym	tial dlatego
Ŝultr - o plecy	tiam wtedy
Ŝut - i sypać	tie tam
Ŝvel - i nabrzmiewać	tiel tak
Ŝvit - i pocić się	tikl - i łechtać
tabl - o stół	tim - i bać się
tag - o dzień	tint - i brząkać
tajlor - o krawiec	tio to
taks - i taksować	tiom tyle
tamen jednak	tir - i ciągnąć
tapiŝ - o dywan	tiu tamten
tas - o filizanka	tol - o płótno
task - o zadanie	tomb - o grób
taŭg - a zdatny	tond - i strzyc
te - o herbata	tondr - i grzmieć
ted - i naprzykrzać się	tord - i kręcić
tegment - o dach	torn - i toczyć (na tokarni)
teks - i tkać	tort - o tort
teler - o talerz	tra przez, wskrós

traduk - i tłumaczyć	tut - a cały, wszystek
traf - i trafiać	uIn - o łokieć
tranĉ - i krajać	ung - o paznokieć
trankvil - a spokojny	urb - o miasto
trans przez	urs - o niedźwiedź
tre bardzo	util - a pożyteczny
trem - i drzeć	uz - i używać
trem-p - i umoczyć	vad - i brodzić
tren - i wlec	vag - i włóczyć się
treizor - o skarb	vaks - o wosk
trink - i pić	val - o dolina
trp - o flaki	van - e na próżno
tro zanadto	vang - o policzek
tromp - i oszukiwać	vant - a marny, czczy
trot - i kłusować	vapor - o para wodna
trov - i znajdować	varb - i werbować
tru - o dziura	varm - a ciepły
trud - a natrętny	vart - i niańczyć
trumpet - o trąba	vast - a obszerny
tub - o rura	vat - o wata
tuj natychmiast	vejn - o żyła
tuk - o chustka	vek - i budzić
tur - o wieża	velk - i więdnąć
turment - i dręczyć	velur - o aksamit
turn - i obracać	ven - i przychodzić
tus - i kaszleć	vend - i sprzedawać
tuŝ - i dotykać	vendred - o piątek

Venen - o trucizna
 venĝ - i mścić się
 venk - i zwycięzać
 vent - o wiatr
 ventr - o brzuch
 ver - o prawda
 verd - a zielony
 verg - o różga
 verk - o, dzieło, utwór
 verm - o robak
 vers - o wiersz
 verŝ - i łać
 vesper - o wieczór
 vest - i ubierać
 vestibl - o sień
 veŝt - o kamizelka
 vet - o zakład
 veter - o pogoda
 vetur - i jechać
 viand - o mięso
 vic - o, rząd, szereg
 vid - i widzieć
 vidv - o wdowiec
 vigl - a rzeźki
 vila - o willa
 vil - o kłak
 vilaĝ - o wieś

vinagr - o ocet
 vintr - o zima
 violon - o skrzypce
 vip - o bat
 viper - o żmija
 vir - o samiec
 virg - a dziewiczy
 virt - o cnota
 viŝ - i ocierać
 vitr - o szkło
 viv - i żyć
 vizag - o twarz
 voĉ - o głos
 voj - o droga
 vojaĝ - i podróżować
 vok - i wołać
 vol - i chcieć
 volont - e chętnie
 volupt - o rozkosz
 volv - i wić
 vom - i wymiotować
 vort - o słowo
 vost - o ogon
 vund - i ranić
 zon - o pas
 zorg - i troszczyć się
 zum - i brzęczeć

Ć w i c z e n i a.

Jes - ne - sendube - certe.	Tak jest - nie - bez wątpie- nia - spewnością.
Flanken! antaŭen!	nabok! na przód
Iru domen! Ni rapidu hejmen! brakoj supren!	Idź do domu! spieszmy do siebie! ręce do góry!
venu ĉi tien! for de ĉi tie!	chodź tu! precz stąd!
bonan tagon! mi deziras al vi bonan nokton!	dzień dobry! życzę ci dobrej nocy!
bonvenu! adiaŭ!	witaj! żegnaj! do widze- nia! serdeczne dzięki!
ĝis revido! koran dankon! dank' al Dio! Dio gardu!	dzięki Bogu! Boże broń!
pli malpli - vole ne vole.	mniej więcej - chcąc nie chcąc.
kiel vi fartas? bonfartu! korajn bondezirojn! sin- cerajn salutojn!	Jak się masz? miej się dobrze. Serdeczne życzenia! szcze- re pozdrowienia!
kio nova? kia novaĵo? kia malfeliĉaĵo! kompatu!	co nowego? jaka nowina? co za nieszczęście! zlituj się!
vi aspektas malbone! ĉio perdita! senrevene!	wyglądasz źle! wszystko stracone! bez- powrotnie.
mi premas vian manon! Kiu estas tiu homo, amiko?	sciskam twoją dłoń! Kto jest ten człowiek, przyjacielu?

- Tre ĝentila sinjoro!   Bardzo grzeczny pan!
 Simpatia persono!   Sympatyczna osoba!
 Knaboj ne bruu senĉe-   chłopcy niehałasujcie usta-
 se!   wicznie!
 Knabino, ne petolu, mi   Dziewczyńko nie swa-
 petas!   wol, proszę!
 Junulo, kondutu dece!   Młodzieńcze zachowuj się
 przyzwoicie!
 Virinoj, ĉesu babili!   Kobiety przestańcie ga-
 wędzić!
 Kien iris gesinjoroj K?   Dokąd poszli państwo K?
 kial krias tiu suĉinfano?   dlaczego krzyczy to nie-
 mowlę?
 Donu al ĝi pupon aŭ ian   Daj mu lalkę lub jaką
 ludilon!   zabawę!
 Infanoj, ne kuru senhalte!   Dzieci, nie biegajcie bez
 wytchnienia!
 Kion faras la griza mal-   Co robi ten siwy starzec?
 junulo? Fraŭlino Sofio   panna Zofia haftuje.
 brodas.
 Vi havas mienon de scien-   Masz minę uczonego.
 culo. Rigardu tiun ri-   popatrz na tego bogacza!
 ĉulon!
 Forpelu tuj tiun ĉifo-   Wypędź zaraz tego ob-
 nulon!   dartusa!
 Abomena vagulo! pardo-   Wstrętny włóczęga! prze-
 non, mi ne estas trude-   praszam, nie jestem na-
 ma almozulo.   trętnym żebrakiem.

- Kiu do vi estas? Kim więc jesteś? podly
 Malnobla fripono! Ĉu li lotr! Czy on jest szla-
 estas nobelulo, kava- chcicem, — rycerzem?
 liro?
- Ĉu grafa moŝto estas Czy p. hrabia jest u sie-
 hejme? bie?
- Anoncu min al lia princa Zaanonsuj mnie jego ksią-
 moŝto! jen mia vizit- żęcej mości! o to mój
 karto! bilet!
- Kiu frapas? iu fremdulo. Kto puka? jakiś obcy.
 Konduku baronan moŝton Wprowadź p. barona do
 en salonon! laŭ ordono! pokoju! według rozkazu!
- Kun kiu parolas tiu be- Z kim rozmawia owa pię-
 lulino? Kia estas no- kna pani? Jakie jest
 mo de tiu dando? pre- nazwisko owego dan-
 zentu min al tiu bela dysa? przedstaw mnie
 konatulino! tej pięknej znajomej!
- Faru al mi amikan kom- Zrób mi przyjacielską
 plezon! Bonvolu ĝin przysługę! Zechciej to
 fari! zrobić!
- Kiam vi naskiĝis? Kiedy się urodziłeś?
 Kiam li mortis? Kiedy on umarł?
- Ĉu vi parolas esperante? Czy mówisz po esperan-
 cku?
- Li porolas angle, france, On mowi po angielsku,
 germane, pole, ruse, francusku, niemiecku,
 hungare; li estas klera. rosyjsku, węgiersku;
 on est ŝwiatly.

- Amu viajn gepatrojn, filo! Kochaj swoich rodziców synu!
- frato promenas kun Kuzino. Brat przechadza się z kuzynką. Wuj czyta a siostra szyje. Kiedy odwiedzimy naszego dziadka?
- Onklo legas kaj onklino kudras. Kiam ni vizitos nian avon? Ĉu la patro malpermesas tion? Kies nepo estas Karolo? Ĉu ilia nevino estas plenaĝa? Czy ojciec zakazuje to? Czyim wnukiem jest Karol? Czy ich siostrzenica jest pełnoletnią?
- Skribu leteron al bofrato! Bopatro kaj bopatino ĵus alvenis al bofilo. Napisz list do szwagra! Teść i teściowa właśnie przyszli do zięcia.
- Tiu dothava parencino estas fianĉino de unu vidvo. Ŝi jam edziniĝis. Li baldaŭ edziĝos. Ta posaĝna krewna jest narzeczoną pewnego wdowca. Ona już wyszła za mąż On się wkrótce żeni.
- Ĉu vi estas orfo? Czy jesteś sierotą?
- La kapo estas parto de homa korpo. Li sulkiĝis la frunton. Głowa jest częścią ludzgo ciała On zmarszczył czoło.
- Lia kapo estas senhara. Jego głowa jest łysa.
- Ni havas du okulojn, du orelojn kaj nur unu buŝon. Mamy dwoje oczu, dwoje uszu a tylko jedne usta.

- Ni flaras per nazo gustumas per lango kaj palpas per fingroj de la manoj. Wąchamy nosem, smakujemy językiem a dotykamy palcami rąk.
- Sur niaj ostoj ni havas karnon kaj haŭton. Na naszych kościach mamy ciało i skórę.
- Lipoj de homo malsana estas palaj. Liaj piedoj estas malfortaj, li marŝas tre malrapide. Wargi człowieka chorego są blade. Jego nogi są słabe, on maszeruje bardzo powoli.
- Ili disputas, minacas per pugnoj. Oni kłócą się, grożą pięściami.
- Preĝante mi genuas. Modląc się klęczę.
- Mi lavas ĉiu matene vizagon, kolon, manojn. Myję co rano, twarz, szyję, ręce.
- Viaj ungoj estas malpuraj. Twoje paznogie są brudne.
- Ĉu li portas barbon kaj vangharojn? Czy on nosi brodę i bokobrody?
- Ĉu li razas lipharojn, kaj frizas harojn? Czy on goli wąsy i trefi włosy?
- Ruĝa sango kuras en niaj vejnoj. Czerwona krew krąży w naszych żyłach.
- Ĝis kiam koro batas en nia brusto kaj spiras nia pulmo, ni vivas. Dopóki bije serce w naszej piersi i oddechają płuca, żyjemy.

- purigu la dentojn kaj gargaru gorgon!   Czyść zęby i plukaj gargaro.
 kranio estas sidejo de cerbo.   Czaszka jest siedzibą mózgu.
- Kiu ne aŭdas, estas surda, kiu ne vidas estas blinda, kaj fine kiu ne povas paroli estas muta.   Kto nie słyszy jest głuchym, kto nie widzi jest ślepym i w końcu kto nie może mówić jest niemym.
- Ĉu li estas lama? Jes, krom tio li estas ankaŭ ĝibulo.   Czy on jest kulawy? tak, oprócz tego jest także garbusem.
- Ĉu tiu drinkulo strabas? ne, sed balbutas kaj kartavas.   Czy ów pijak patrzy zezem? nie, lecz jąka się i szepleni.
- Ho, tro multe por unu!   Hej, zanadto dużo na jednego.
- Sidiĝu, mi petas!   Usiądź proszę!
- Je kioma horo vi leviĝas matene, kaj je kioma horo vi kuŝiĝas vespere?   O której godzinie wstajesz rano, a o której godzinie kładziesz się wieczór.
- Ĉu longe vi dormas?   Czy długo spisz?
- Kie vi loĝas? al kiu apartenas tiu domo?   Gdzie mieszkasz? do kogo należy ów dom?
- Ĉu tiu loĝejo estas luebla?   Czy to mieszkanie jest do wynajęcia.

- Ĉu ĝi estas kabano, vilao, kampodomo? Nek dworek? Ani zamek
 kastelo nek palaco nur ani pałac, tylko muro-
 masonita, oportuna wany, wygodny, wielo-
 multe: aĝa konstruaĵo. piętrowy budynek.
 per kio estas kovrita la Czem jest pokryty dach?
 tegmento? Słomą, dachówką czy
 per pajlo, tegoloj, ĉulado? blachą?
 Ĉu domo estas ornamita Czy dom jest ozdobiony
 ta per balkonoj, ve balkonami, werandami
 randoj, galerioj aŭ galeryami albo wieża-
 turoj? mi?
 Brikoj, ŝtonoj, kalko, sa Cegły, kamienie, wapno,
 blo kaj ligno estas ne- piaseki drzewo są potrze-
 cesaj ĉe konstruo de bne przy budowie do-
 domo. mu.
 El kio konsistas via lo- Z czego składa się pań-
 ĝejo? skie mieszkanie?
 Ĝi konsistas el antaŭ- Składa się z przedpokoju,
 ĉambro, manĝoĉambro pokoju jadalnego, sy-
 dormoĉambro, salono, pialnego, salonu, pra-
 laborejo, kuirejo, provi- cown, ikuchni, spiżarni,
 zejo, banejo kaj kelo. łazienki i piwnicy.
 Ĉu la ĉambroj estas su- Czy pokoje są słoneczne,
 naj, lumaj? jasne?
 Ĉu ĉambroj estas pentri- Czy pokoje są malowane
 taj ĉu tapetitaj? czy tapetowane?

- Fornoj estas kahelaj.   piece są kaflowe.
- Ŝlosu la pordegon kaj   Zamknij (na klucz) brame
fermu la fenestron!   i zamknij okno!
- Kian hejtajon vi uzas?   Jakiego opału używasz?
- Mi hejtas per ligno kaj   Ja palę drzewem i węglem
karbo kaj en najbara   a w sąsiedzkim domu
domo uni havas petro-   mają naftowe, elektry-
lan, elektran kaj gasan   czne i gazowe oświe-
lumigadon.   tlenie.
- Ĉu vi posedas luksan   Czy masz zbytckowne
meblaron?   umebłowanie?
- Tute simplan! Telerme-   Całkiem pojedyncze.
blo sen skulptaĵoj, ta-   Kredens bez rzeźb, stół
blo ronda, kelkaj ta-   okrągły kilka stolików,
bletoj, kanapo kovrita   hanapa pokryta ceratą.
per vakstolo.
- Meblaro en la salono   Meble w salonie są wy-
estas remburita kaj te-   ścielane i pokryte czę-
gita parte per veluro   ścią aksamitem częścią
parte per silko.   jedwabiem.
- Ne trovos vi ĉe mi iajn   Nie znajdziesz u mnie
ornamaĵojn aŭ komfor-   jakichś ozdób albo
taĵojn, krom kelkaj pen-   przedmiotów komfortu,
traĵoj en origitaj kadroj.   oprócz kilku obrazów
Ĉiu objekto, ĉiu uzajo   w złoconych ramach.
estas necesa, komen-   Każdy przedmiot, każdy
cinte de ŝrankoj kaj   sprzęt jest potrzebny,

- finante ĉe mia skribotablo.   poczawszy od szaf a kończąc na mojem biurku.
- Vi rimarkos ĉe mi nek sur ŝtuparo nek sur planko molajn tapiŝojn.   Nie zauważysz u mnie ani na schodach ani na podłodze miękkich dywanów.
- Ĉu vi fumas?   Czy palisz?
- Tie estas cigaroj, cigaredoj, alumetoj kaj cindrujo.   Tam są cygara, papierosy, zapalki i popielniczka.
- Lakeo bruligas lampon kaj estingas kandelojn.   Lokaj zapala lampę a gasi ŝwiece.
- Servisto purigas pargeton kaj senpolvigas meblajn.   Służący czyści posadzkę i okurza meble.
- Servistino lavas potojn, kaldronojn kaj kaserolojn.   Służąca myje garnki kołtly i rondle.
- Lavistino lavas tolaĵon kaj sekigitan gladas per gladilo.   praczka pierze bieliznę a wyschniętą prasuje żelazkiem.
- Veturigisto! nutrigu, trinkigu la ĉevalojn, poste ilin jungu!   Woźnico, na karm, napój konie potem je zapręgnij!
- Kion faras pordisto kaj kuiristo?   Co robią odźwierny i kucharz?
- Ĉambristino pretigas por tagmanĝo.   Pokojówka przygotowuje do obiadu.

- Ŝi metas sur tablon tele- Ona kladzie na stół, tale-
rojn, teleretojn, pla- rze, talerzyki, półmiski
dojn, forkojn, tranĉi- widelce, noże, łyżki.
lojn, kulerojn.
- Mankas ankoraŭ glasoj Brakuje jeszcze szklanek,
glasetoj, piprujo kaj kieliszków, pieprzniczki
salujo. i solniczki.
- por kio servas tasoj kaj Na co służą filiżanki i co
kionenhavas sukerujo? zawiera cukiernica?
- Servico kaj manĝilaro. Servis i nakrycie
- Kion vi trinkas maten- Co pijesz na śniadanie?
manĝe? Ja nie grymaszę, wszyst-
ko jest dla mnie dobre:
- Mi ne grimacas, ĉio estas kawa, herbata, czekola
por mi bona: kato, teo, da, mleko.
ĉokolado, lakto.
- peco da pano, iom da Kawalek chleba, niecu
butero jen ĉio kaj mi masła, oto wszystko
estas kontenta. i jestem zadowolony.
- Mi havas paron da ni- Mam parę karych klaczy.
graj ĉevalinoj. Bovo Wół i krowa są bar-
kaj bovino estas tre dzo pożytecznymi do-
utilaj, domaj bestoj. mowymi zwierzętami.
- Ŝafoj, bovidoj kaj ĉeva- Owce, cielęta i źrebięta
lidoj estas sur paŝtejo. są na pastwisku.
- Kiom da porkoj vi gra- Ile świń tuczysz? Ktoś
sigas? Iu venas, ĉar przychodzi, bo pies
la hundo bojas. szczeka.

- Malofte hundo kaj kato Rzakdo pies i kot żyją
intervivas amike. między sobą w przy-
jaźni.
- En niaj arbaroj oni po- W naszych lasach można
vas renkonti kapreo- spotkać sarny, zające
lojn, leporojn vulpojn lisy niekiedy także wil-
iam ankaŭ lupojn, ki, dziki i niedźwie
aprojn kaj ursojn. dzie.
- Leonoj, tigroj, leopardoj, Lwy, tygrysy, lamparty
rinoceroj kaj elefantoj nosorożce i słonie żyją
vivas nur en sudaj, tylko w południowych
varmaj landoj. ciepłych krajach.
- Oni ĉasas je sovaĝaj poluje się na dzikie zwie-
bestoj aŭ pro viando rzęta albo z powodu
aŭ pro multekosta mięsa albo drogocen-
pelto. nego futra.
- Certe ĉiu konas domajn Spewnością każdy zna
birdojn, nomatajn „kor- domowe ptaki zwane
tbirdaro.“ „drobiem.“
- Kiun ne vekadis kokkrio Kogo nie budziło pianie
de koko! koguta.
- Kiel infano mi ĉiam in- Jako dziecko zawsze dra-
citis kaj kolerigis me- żniłem i złościłem in-
leagron, dum mia pa- dyka, podczas gdy moja
trino ŝutis grenon al matka sypała ziarno
kokinoj, anasoj kaj kurom, kaczkom i gę-
anseroj. siom.

- Donu al kokidoj akvon! Daj kurczętom wody!
 Mia fratineto havas kanarion en bela fera narka w pięknej, żelaz-
 kago kaj multe da kolonej klatce i wiele go-
 lomboj. łębi.
- Se vi povus vidi, kiel Gdybyś mógł widzieć jak
 ŝi ilin karesas! ona je pieści.
- Kiun ne ravis per sia Kogo nie zachwycąły swo-
 ĉarma kanto alaŭdo im czarownym głosem
 kaj najtigalo? skowronek i słowik?
- Donadu en vintro pane- Dawaj w zimie okruchy
 rojn al paseroj kaj chleba wróblom i siko-
 paruoj! rom!
- Cikonio vadas sur marĉo Bocian brodzi po bagnie
 serĉante ranojn. szukając żab.
- Ne detruadu nestojn de Nie niszczy gniazd kosów
 merloj, pegoj, pigoj, dzięciołów, srok, wron
 kornikoj kaj strigoj kaj i sów i nie rabuj ich
 ne rabu iliajn ovojn! jajek!
- Unuj birdoj pro ilia kan- Jedne ptaki z powodu ich
 to estas ornamo de la śpiewu są ozdobą świa-
 mondo, aliaj estas ne ta, inne są bardzo po-
 cesegaj, ĉar ili ekster- trzebne, bo niszczą ro-
 mas vermojn, insek- baki, owady i myszy,
 tojn kaj musojn; ekzis- istnieją także takie, któ-
 tas ankaŭ tiaj, kiajn o- re się strzela lub łapie
 ni mortpafas aŭ kaptas w sidła dla smacznego

- en kaptilojn pro bongusta viando, ekzemple: perdrikoj, koturnoj, tetraoj kaj tiel plu.
- En montaro oni ofte povas vidi aglon, kiu flugpendas super pintoj de l'montoj
- Plumaro de l'sudlandaj birdoj estas pli bela ol en nia strefo.
- Tie vivas plej granda el ĉiuj birdoj struto kaj plej malgranda, kolibro.
- Bestoj havas buŝegojn, faŭkojn aŭ rostrojn kaj birdoj havas bekojn; vostojn havas tamen ambaŭ.
- Ĉu en viaj riveroj, lagoj kaj lagetoj trovas sin fiŝoj?
- En niaj akvoj amase vivas ezokoj, karpoj kaj karasoj; balenoj kaj haringoj estas nur en profunda maro.
- mięsa, naprzykład: kuropatwy, przepiórki, jarzabki itd.
- W górach często można widzieć orła, unoszącego się nad wierzchołkami gór.
- Upierzenie południowych ptaków jest piękniejsze niż w naszej strefie.
- Tam żyje największy ze wszystkich ptaków, struś i najmniejszy kolibr.
- Zwierzęta mają pyski, paszcze lub ryje (trąby) a ptaki mają dzióby; jedno i drugie zaś mają ogony.
- Czy w waszych rzekach, jeziorach i stawach znajdują się ryby?
- W naszych wodach masowo żyją szczupaki, karpie i karasie; wieloryby i śledzie są tylko w głębokiem morzu.

- Serĉante fungojn en bosko proksima mi vidis serpenton, aspidon kaj lacerton. Szukając grzybów w gaju pobliskim widziałem wężę, żmiję i jaszczurkę.
- Knabo kaptis blankan, kaj verdan papilion, kiu flirtis de kreskajo al kreskajo, Chłopiec złapał białego i zielonego motyla, który latał z rośliny na roślinę.
- Abeloj zumante flugas de floro al floro, elŝas sukon kaj fabrikas el ĝi dolĉan mielon. Pszczoły brzęcząc latają z kwiatu na kwiat, wysysają sok i robią z niego słodki miód.
- Piko de vespo estas doloriga eĉ danĝera. Ukłucie osy jest bolesne nawet niebezpieczne.
- Imitu laboreman formikon! Naśladuj pracowitą mrówkę.
- Kiajn truktajn arbojn vi plantis en via ĝardeno? Jakie owocowe drzewa zasadziłeś w swoim ogrodzie?
- Mi havas ĉe mi pomujojn, pirujojn, prunarbojn kaj ĉerizujojn. Mam u siebie jabłonie, grusze, śliwy i czereśnie.
- Oranĝujoj, daktilujoj kaj figarboj bozonas varman klimaton. Pomarańcze, daktyle i drzewa figowe potrzebują ciepłego klimatu.
- Ĉu oni deĥakis jam dikkan tilion, sub kies branĉegoj kaj branĉoj ni pasigadis vesperojn? Czy ścięto już grubą lipę, pod której konarami i gałęziami przepędzaliś wieczory?

- Kiaj arboj kreskas en via ĉirkaŭaĵo? Jakie drzewa rosną w waszej okolicy?
- Kverko, fago kaj karpeno. Dąb, buk i grab.
- Pino kaj abio estas arboj pikfoliaj. Sosna i jodla są drzewami szpilkowymi.
- Ribo kaj frambo estas arbustoj. Pożyczka i malina są krzewami.
- Ĉiu rozo havas dornojn. Każda róża ma kolce.
- Faru al mi bukendon el ĝardenaj, bonodorantaj floroj, antaŭ ĉio estu en ĝi plej multe da rezedo, levkojo kaj violoj. Zrób mi bukiet z ogrodowych, wonnych kwiatów; przedewszystkiem niech będzie w nim najwięcej rezedy, lewkonii i fiołków.
- Mi kolektis plenmanon da cejanoj. Zebrałem garść bławatów.
- Kiajn grenspecojn vi semas? Jakie gatunki zboża siewiesz?
- Mi semas tritikon, plantas fabon kaj eĉ sukerbe-tojn mi kulturadas. Sieję pszenicę, sadzę bób a nawet cukrowe buraki uprawiam.
- Demetu mantelon! Zdejm płaszcz!
- Surmetu ĉapelon! Ubierz kapelusz.
- Kian vestaĵon vi bezonas? Jakiego ubrania potrzebujesz?
- Pretigu por mi striitan pantalonon, blankan paskowane, białą kami-

veŝton kaj nigran sur-
tuton; ne forgesu an-
kaŭ pri gantoj, ĉapo
kaj galoŝoj.

Brosigu mian pelton!
Ĉemizoj, kolumoj, manu-
moj, naztukoj, ŝtrum-
poj, tablotukoj, buŝtu-
koj, littukoj estas ne
zorgeme lavitaj!

Ĉu vi portas ŝuojn ĉu
botojn?

En via bluzo estas truoj!
Perdiĝis ie mia ombrelo.

La semajno havas sep
tagojn; unua el ili estas
lundo kaj lasta dimanĉo.

Dek du monatoj faras
unu jaron.

Kioma horo estas? Ĝus
noktomezo! dua kaj
duono! tri kvavonoj
de la tria! dek minutoj
post la sesa.

zelkę i czarny surdut,
nie zapomnij także o rękawiczkach, czapce i kaloszach!

Wyszczotkuj moje futro!
Koszule, kołnierzyki, mankiety, chustki do nosa, pończochy, obrusy, serwetki, prześcirała są nie starannie wyprane!

Czy nosisz trzewiki czy buty?

W twojej bluzce są dziury!
Zapodział się gdzieś mój parasol.

Tydzień ma siedm dni;
pierwszy z nich jest
poniedziałek, a ostatnia
niedziela.

Dwanaście miesięcy czy-
nią jeden rok.

Która jest godzina? właśnie
północ; w pół do trze-
ciej! trzy kwadranse
na trzecią! dziesięć mi-
nut po szóstej!

- Kioma hodiaŭ? Kian da- Którego dzisiaj? Jaka datę
ton ni havas hodiaŭ? mamy dzisiaj?
- Deksepan de marto! Siedmnastego marca!
- De mateno ĝis vespero ni Od poranka do wieczora
laboru! pracujemy!
- Veku min je kvina horo! Zbudź mnie o piątej go-
dzinie!
- Tempo perdita neniam Czas stracony nigdy nie
revenos. powróci.
- Kian aĝon vi havas? Jaki masz wiek?
- Kiom da jaroj vi havas? Ile masz lat?
- Mi havas sep jarojn! Mam siedm lat!
- Li estas okjara knabo. On jest ośmioletnim chłop-
cem.
- Kia estas vetero? Jaka jest pogoda?
- Hieraŭ pluvis sed hodiaŭ Wczoraj padał deszcz,
estas bela kaj varma lecz dzisiaj jest piękne
vetero; suno brilas hele. i ciepłe powietrze; słoń-
ce świeci jasno.
- Neĝas — senĉese, vento Śnieg pada bez przerwy,
blovas forte. — wiatr wieje silnie.
- Mi tremas pro frosto Drzę z mrozu i zimna.
kaj malvarmo. — Abo- Wstrętne błoto.
mena koto. Rzeki zamarzły.
- Riveroj glaciigis. — Dege- Taję szybko.
ligas rapide. Czy się ślizgasz (na łyż-
Ĉu vi glitumas? wach)?

- Vestiĝu bone, por ke vi ne malvarmumu?   Odziej się dobrze, abyś się nie przeziębił!
- Kia sezono estas por vi plej agrabla?   Jaka pora roku jest dla ciebie najprzyjemniejszą?
- Printempo, somero, aŭtuno ĉu vintro?   Wiosna, lato, jesień czy zima?
- Kia estas via metio kaj kia okupo?   Jaki jest twój zawód (rzemiosło) a jakie zajęcie?
- Mi estas laboristo kaj li estas metiisto.   Jestem robotnikiem a on jest rzemieślnikiem.
- Kian salajron ricevas tiu oficisto?   Jaką płacę pobiera ów urzędnik?
- Kiom vi perlaboras monate?   Ile zarabiasz miesięcznie?
- En kia fabriko vi laboris?   W jakiej fabryce pracowałeś?
- En sukerfabriko, bierfarejo, salminejoj kaj en ferfandejo.   W cukrowni, browarze, salinach i odlewni żelaza.
- Ĉu vi estas diplomita inĝeniero?   Czy jesteś dyplomowanym inżynierem?
- Lernanto, montru vian ateston!   Uczniu, pokaż twoje świadectwo!
- Kiu metie instruas, estas instruisto, kaj kiu ne metie tion faras estas instruanto,   Kto zawodowo uczy jest nauczycielem, a kto nie zawodowo to czyni jest uczącym.

- Ĉu vi ludas fortepianon, fluton aŭ violonon?   Czy grasz na fortepianie, flecie albo skrzypcach.
- Ĉu vi eble desegnas aŭ pentras?   Czy może rysujesz lub malujesz?
- Kial vi ne dancas?   Dlaczego nie tańczysz?
- Se vi volas bone amuziĝi, iru kun mi hodiaŭ teatron.   Jeżeli się chcesz dobrze bawić, chodź ze mną dzisiaj do teatru.
- Mi bedaŭras tre, sed mi jam havas bileton por koncerto.   Żałuję bardzo, ale już mam bilet na koncert.
- Ĉu estas io vidinda en ekspozicio de belartoj?   Czy jest co godnego widzenia na wystawie sztuk pięknych?
- Demandu iun alian, ĉar mi vizitis nur muzeon.   Zapytaj kogo innego, bo ja zwiedziłem tylko muzeum.
- i renkontis okaze sur strato mian konatulon, kiu kondukis min ĉien en la urbo kaj klariĝis al mi ĉion.   Spokalemp rzygodkowo na ulicy mego znajomego, który mnie wszędzie oprowadził w mieście i wyjaśnił mi wszystko.
- Ĉu vi estas urbano ĉu vilano?   Czy jesteście mieszczaninem czy wieśniakiem?
- Ŝi estas Parizano.   Ona jest paryżanką
- Ni eniru ian restoracion, sukeraĵejon, kafejon,   Wejdzmy do jakiejś restauracji, cukierni, kawiarni

laktejon aŭ eĉ drinkejon! ni, mleczarni albo na-
wet karczmy.

Per kio mi povas servi? Czem mogę służyć?

Kelnero, mangokarton Kelner, jadłospis!

(menuon!)

Mi malsatas, mi mortas pro soifo. Jestem głodny, umieram z pragnienia.

Ĉu mi povas ricevi ian viandaĵon aŭ farunaĵon? Czy mogę dostać jaką potrawę mięsną lub mączną?

Ĉio estas preta, bongusta kaj la prezoj estas moderaj. Wszystko jest świeże, smaczne a ceny są umiarkowane.

Mi petas teleron da pizozupo aŭ barĉo kaj bulkon! Proszę talerz zupy grochowej albo barszczu i bułkę?

Ĉu vi deziras ovaĵon kaj buterpanon? Czy życzysz sobie jajecznicę i chleba z masłem?

Estas ricevebla: bovajaĵo, bovidaĵo, porkaĵo, ŝafaĵo, bakita kokido, kaj ĉasaĵo. MoŜna otrzymaĉ: wołowinę, cielęcinę, wieprzowinę, baraninę, pieczonę kurczę i dziką zwierzynę.

Alportu al mi kolbason kun saŭco, terpomoj, brasiko kaj salato kaj poste kompoton! Przynieś mi kielbasę z sosem, kartoflami, kapustą i sałatą a potem kompot.

- Kion vi permesos, bieron, Czego sobie pan życzy,
vinon, konjakon, bran- piwa, wina koniaku,
don, rumon? wódki, rumu?
- Plenigu la glasojn per Napełnij szklanki szam-
ĉampano! panem!
- Dankon, mi ne drinkas Danki, nie piję wyrobów
akoholajojn. alkoholowych.
- Kion vi preferas kafon Co wolisz kawę czy her-
ĉu teon? batę?
- Mi trinkas nek kafon nek Nie piję ani kawy ani
teon nur lakton. herbaty tylko mleko.
- Mi petas du porciojn da Proszę dwie porcyje lodów
glaciaĵo kaj kukojn! i ciastka!
- Enpaku por mi skatole- Zapakuj dla mnie pudełko
ton da sukeraĵoj! cukierków!
- Ĉu vi ĉeestis festenon Czy byłeś na uczcie u bur-
ĉe urbestro? mistra?
- Ĉu vi partoprenis en kun- Czy brałeś udział w po-
sido estrara de scienca siedzeniu zarządu (wy-
societo? działu) towarzystwa na-
ukowego?
- Ĉu vi interkonsiligis kun Czy naradziłeś się z two-
via amiko pri propo- im przyjacielem nad za-
ponita afero? propowaną sprawą?
- Ĉu vi konsentas je tio? Czy zgadzasz się na to?
- Mi diros malkaŝe, ke tio Powiem otwarcie, że to
ne plaĉas al mi. mi się nie podoba.

- Penigu vin al ni post- Pofatyguj się do nas
morgaŭ! pojutrze!
- Nur iom da bonvolo kaj Tylko trochę dobrej woli,
ĉio estas atingebla, a wszystko jest do osią-
ĉio venkebla, eĉ plej nięcia i zwyciężenia
grandaj malhelpaĵoj kaj nawet największe prze-
maltacilaĵoj. szkody i trudności!
- Memoru pri tio! Pamiętaj o tem!
- Ne pereigu min kaj sin, Nie gub mnie i siebie,
frenzulo, kaj ŝanĝu waryacie, zmień posta-
decidon! nowienie!
- Sciigu min pri via intenco! Uwiadomij mnie o swoim
zamiarze
- Kie mi povus aĉeti naj- Gdzie mógłbym kupić,
lojn, martelon, fosilon gwoździe, młot, rydel
kaj pioĉon? i motykę?
- En fervendejo aŭ en bu- W żelaznym handlu lub
tiko de feraĵoj. wsklepie wyrobów że-
laznych.
- Kiom kostas metro da Ile kosztuje metr tego
tiu^o drapo, kaj ulno da sukna i łokieć tej weł-
tiu lana ŝtofo? nianej materyi?
- Vi vendadas tro kare. Sprzedajesz pan bardzo
drogo.
- Mi aĉetus, sed la dirita Kupiłbym, lecz powie-
prezo ŝajnas al mi iom dziana cena zdaje mi
tro alta. się trochę za wysoka,

- Tiel ne agas honesta komercisto kun la gastoj! Tak nie postępuje uczciwy kupiec, z gośćmi!
- Ĉu vi ricevis mian mendajon? Czy otrzymał pan mój obstalunek?
- Sendu al mi senprokraste prezaron kaj specimenojn! Poszlij mi bezwłocznie cennik i próbki!
- Mi havas diversspecajn kaj ĉiukolorajn punktojn. Mam różnego rodzaju i każdego koloru koronki.
- Miaj fabrikaj estas mondfamaj. Moje wyroby są światowej sławy.
- En mia vasta magazeno trovas sin ĉio, komencante de kudriloj kaj finante ĉe orajoj, argentaĵoj, juveloj kaj aliaj luksaj komercaĵoj. W moim obszernym magazynie znajduje się wszystko, poczynając od igieł a kończąc na wyrobach ze złota, srebra, drogich kamieniach i innych zbytkowych towarach.
- Montru al mi broĉojn, ringojn kaj horloĝojn! Pokaż mi pan broszki, pierścienie i zegarki!
- Eble tiuj opalaj orelingoj plaĉos al estimata sinjorino? Może te opalowe kulczyki będą się podobać szanownej pani!
- Mi petas plumojn, inkon, Proszę o pióra, atrament,

- krajonon kaj folion da leterpapero!
 Poŝtmarkojn, gazetojn kaj ĵurnalojn vi povas aĉeti en apuda tabakvendejo.
 Ĉu estas ie proksime apoteko aŭ drogejo?
 Mi petas efikan rimedon kontraŭ kapdoloro!
 Ĉu sanilo estas jam farita, mi atendas senpacience?
 Donu al mi sapon, dentpaston kaj pilolojn kontraŭ tuso!
 Mi petas afable rigardi miajn tualetaĵojn, plibeligilojn kaj diversajn ĥemiaĵojn!
 Venigu kuraciston al mi, li esploru mian sanstaston!
 Mi ĉiam pli malfortiĝas, mi havas varmegon, mi eĉ svenas de tempo al tempo.
- olówek i arkusz papieru listowego!
 Znaczki pocztowe, gazety i dzienniki możesz kupić w przyległej trafikce.
 Czy jest gdzieś blisko apteka lub droguerya?
 Proszę o skuteczny środek na ból głowy!
 Czy lekarstwo jest już zrobione, oczekują niecierpliwie?
 Daj mi mydło, pastę do zębów i pigułki na kaszel!
 Proszę uprzejmie zobaczyć moje przybory toaletowe, środki upiększające i różne chemikalia!
 Sprowadź lekarza, niech zbada mój stan zdrowia.
 Coraz więcej słabnę, mam gorączkę, nawet mdleję od czasu do czasu.

Mi malsanas je okuloj,   Jestem chory na oczy,
 mi suferas mankon de   cierpię na brak apetytu
 apetito, mia stomako   żołądek mię boli.
 doloras.

Lirompis piedon kaj elar-   On złamał nogę i zwi-
 tikigis manon.   chnął rękę.

Sinjoro advokato, helpu   Panie adwokacie, pomóż
 min, mi petas vian ŝa-   mi, proszę o pańską
 tindan konsilon!   ceną radę!

Je kio temas, rakontu   O co chodzi, opowiedz
 klare!   jasno!

Ĉu estas proceso krima,   Czy jest proces krymi-
 ĉu hereda?   nalny czy karny?

Kie estas atestantoj?   Gdzie są świadkowie?

Ĉu vi ricevis dekreton   Czy masz dekret i jak
 kaj kiel decidis ver-   postanawia wyrok sę-
 dikto de juĝisto?   dziego?

Kia puno minacas al tiu   Jaka kara grozi temu
 krimulo, mortpuno, ĝis-   zbrodniarzowi, — kara
 morta malliberejo.   śmierci, dożywotnie wię-
    zienie?

Fiakro, veturigu min al   Fiaker, zawieź mnie na
 stacidomo!   dworzec!

Viaj ĉevalaĉoj apenaŭ   Twoje szkapę zaledwie
 trenas piedojn, ni mal-   wloką nogi, spóźnimy
 fruigis!   się!

Mi renkontos vin en   Spotkam cię w poczekalni
 atendejo aŭ sur perono.   albo na peronie!

- Kiam vi estas forvetu- Kiedy masz zamiar odje-
ronta? chać?
- Ĉu vi vojaĝos per vetu- Czy będziesz podróżował
rilo ĉu per vagonaro? kołowo (wozem) czy
koleją?
- Mi rekomendas al vi kon- Polecam ci odpowiedni,
venan kaj ne karan a nie drogi hotel, kó-
hotelon, kies mastro rego gospodarz mówi
parolas esperante. po esperancku.
- Ĉu vi faros dumvoje eks- Czy będziesz robił podczas
kursojn? drogi wycieczki?
- Ne kunprenu multe da Nie bierz ze sobą dużo
pakajoj sed ĉiuokaze pakunków lecz na każ-
plenan monujon! dy sposób pełną sa-
kiewkę.
- Skribu al mi vidaĵokarton Napisz mi widokówkę
el ĉiu pli bela loko, z każdego ładniejszego
en kiu vi haltos! miejsca, w którym się
zatrzymasz!
- Mi pagas kontante, per Płacę gotówką, czekiem,
ĉeko, per kambio. wekslem.
- Ĉu vi pruntas je garan- Czy pożyczasz na zasta-
tiajoj, kaj ĉu mi do wy, i czy mogę wię-
povas lombardi mian zastawić mój kieszon-
poŝhorloĝon? kowy zegarek?

Monerigu al mi tiun banknoton kaj ŝanĝu al mi francan monon!	Zmień mi na drobne ten banknot i zmień mi francuskie pieniądze!
Polo, germano kaj ruso estas eŭropanoj	Polak niemiec i moskal są Europejczykami.
En Aŭstrio estras imperiestro, en Ruslando caro, en Belgujo reĝo kaj en Francujo regas prezidanto.	Na czele Austrii stoi cesarz, Rosyi car, Belgii król a we Francyi rządzi prezydent.
Ĉu vi estas luterano	Kristano, Czy jesteś chrześcijaninem luteraninem czy mahometaninem?

C

-
-
- St. Łazica. Obszerny podręcznik do nauki
języka Esperanto . . . . 1 Kor.
- St. Łazica. Słownik esper.-polski . . . . 0.50 „
- St. Łazica Słownik polsko-esper. . . . 0.50 „
- St. Łazica. W kilku dniach Esperantystą (cz.
II) w druku . . . . 0.50 „